

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצה מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

וספרתם לכם ...

[לקוטי הלכות - הלכות פסח ט', כ"ב]

וזהו **וספרתם לכם** - לכם, לעצמכם. לכם לעצמכם דייקא, שכל אחד צריך לספור ספירות העומר שהוא בחינת התחזקות הני"ל לעצמו, כפי מה שהוא, ולא יפול בדעתו מחמת שנדמה לו שחבריו בני גילו טובים ממנו הרבה.

כי אף על פי שהוא מידה טובה להיות עניו ולהחזיק כל אדם טוב ממנו, אבל אם יפול בדעתו על ידי זה, חס ושלום, אין זה ענוה. אדרבא, זהו גדלות גדול, שאין נאה לו שיעבוד איזה עבודה לה' יתברך ועדיין הוא רחוק כל כך וחבריו כבר זכו למה שזכו.

כי אסור להרהר אחרי המקום, ומי יודע מאיזה מקום הוא ובאיזה מקומות נמשך על ידי מעשיו, כי אין אדם דומה לחברו כלל. וכן כל אדם שרוצה לצאת מטומאתו וזוהמתו, שזה בחינת ספירת העומר כדי שיטהרו וכו', צריך לספור הימים לעצמו דייקא, ואל יפיל אותו חברו כלל, חס ושלום.

וזהו **וספרתם לכם** - לכם, לעצמכם דייקא, והבן היטב וכעין שכתב רבינו ז"ל על פסוק **אחד היה אברהם**, שעיקר התקרבות אברהם אבינו עליו השלום לה' יתברך, היה על ידי שחשב תמיד שהוא רק אחד בעולם, ולא הסתכל על שום מונע ומעכב ומבלבל וכו' [עייין בתחילת הספר לקוטי תניינא, עניין זה].

ובאמת, כמו שיש כמה מיני מניעות מהמונעים הרשעים או מתנגדים, הרוצים למנוע מהאמת בכמה הסתות ופיתויים ודברי ליצנות וחלקלקות וכו', כי יש גם כמה מיני מניעות וחלישות הדעת, אפילו מחבריו ואוהביו באמת; וכל זה, אי אפשר לבאר בכתב, רק כל אחד יבין בעצמו כפי ענייניו. וכנגד כל מיני מניעות וחלישות הדעת שבעולם, צריכין לילך בדרך הני"ל, בבחינת **אחד היה אברהם**, לחשוב כאילו הוא יחידי בעולם, כנ"ל.

וזה בחינת **וספרתם לכם** - לכם, לעצמכם כנ"ל. וכמו שמובא בהמעשה של החכם והתם, מבואר שם שהתם היה רצען וכו' ולא היה יכול המלאכה כראוי, ומנעל שלו היה בגי' קצוות וכו', והוא היה מתפאר בו מאד: **כמה נאה ויפה המנעל הזה** וכו'. והייתה שואלת לו אשתו: **אם כן מפני מה שארי בעלי מלאכות נוטלים ג' זהובים בעד זוג מנעלים, ואתה אינך לוקח כי אם אחד זהב וחצי? השיב לה: מה לי בזה זה מעשה שלו וזה מעשה שלי! ועוד למה לנו לדבר מאחרים הלא נתחיל לחשוב כמה**

וכמה אני מרוויח בהמנעל זה מיד ליד: **העור הוא בכך וכו' (עייין שם כל זה היטב).**

והבן, כי במעשה הזאת, מבינים רוב העולם כמה דברים הנוגעים לעבודת ה' יתברך, שצריכין להתנהג בדרכי התמימות, ולהיות בשמחה תמיד, אפילו בעניות ודחקות גדול, וגם עבודתו ותפלתו אינו בשלמות כלל, אף על פי כן יהיה בשמחה בחלקו תמיד, ולא יסתכל על העולם כלל, שיש להם פרנסה כנגדו בכפלי כפלים, ויש להם אכילה ושתייה ומלבושים נאים וכו', ואף על פי כן מלאים דאגות תמיד, בריבוי חסרונות.

וגם בעבודת ה' בתורה ובתפילה, הם גדולים ממנו אלפים פעמים, ואף על פי כן אל יפול בדעתו מזה כלל, רק יהיה שמח בחלקו

תמיד, כמבואר שם שהלחם שלו היה אצלו כל המאכלים שבעולם וכו' ומנעל שלו שגמר בכמה ימים ביגיעה גדולה והיה מלא חסרונות והרוויח בו פחות הרבה מאחרים, אף על פי כן היה יקר בעיניו מאד, והתפאר בו הרבה, ולא הסתכל על אחרים כלל, ואמר: **מה לי בזה. זה מעשה שלו וזהו מעשה שלי, וכנ"ל וכנ"ל.**

ורבינו ז"ל רמז בעצמו אחר שסיפר מעשה זאת שכוונתו לעניין תפילה ועבודת ה', כמו שמובא שם בסוף, שאמר רבינו ז"ל: ואם התפילה אינו כראוי, היא מנעל בגי' קצוות. והבן עיין שם היינו כנ"ל, שצריכין להתנהג בתמימות גדול כדרכי התם הני"ל, וצריכין לדקדק בכל המעשה, ליקח לעצמו מוסר ועצות מדברי התם הני"ל, ולילך בדרכיו ולהיות בשמחה תמיד, ואל יבלבל אותו העולם כלל; ואפילו חבריו שזוכין לתפילה ועבודה הרבה יותר ממנו, אף על פי כן אל יפול בדעתו מזה כלל, רק יהיה בשמחה תמיד, בכל נקודה ונקודה טובה שמרוויח בתפלתו ועבודתו, איך שהוא, עיין שם בהמעשה ותבין.

הוצא את המקלל ...

[לקוטי הלכות - הלכות ברכת הפירות ה', ט"ז]

... דין המקלל, זה בחינת להכרית זרעו של עמלק, שהיה כופר בעיקר, שהיא בחינת המקלל שחרף וגדף כמו עמלק.

ומשה לא ידע מה לעשות עמו, כי באמת עיקר עבודת משה וכל הצדיקים אמתיים שהם בבחינת משה, הוא לקשר תכלית נקודה התחתונה לנקודה העליונה, דהיינו להאיר גם בדיוטא התחתונה מאד, להתפלל עליהם ולרחם עליהם ולהשתדל עמהם, לקרב אותם גם כן לה' יתברך.

ובשביל זה הם סובלים בזיונות ושפיכות דמים הרבה, הכל בשביל לקרב כולם לה' יתברך, כמו שראינו איך משה מסר נפשו אחר חטא העגל והתפלל בעד ישראל והצילם מכליה, חס ושלום, כמו שכתוב: **לולא משה בחירו עמד בפרץ וכו'.**

על כן, לא ידע משה מה לעשות עם המקלל, כי אולי צריכין להאריך אף עליו גם כן; בפרט שהוא היה בן איש מצרי שהרגו משה קודם הזמן, ושגה בזה, ונתחייב גלות, כמובא על פסוק: **אז יבדיל משה שלוש ערים וכו'.** על כן היה מסופק עתה מה לעשות: עד שהודיעו ה' יתברך שחייב [המקלל] סקילה, כי אף על פי שצריכין לשתוק על בזיונו, אבל על בזיון ה' יתברך, שמחרף ומגדף כל כך, צריכין לנקום בו בכל מה דאפשר. ועל זה נאמר: **אלה עשית והחרשתי דמית היות אהיה כמוך אוכיחך ואערכה לעיניך**, המובא שם בתורה הני"ל [לקוטי מוהר"ן א', ו], עיין שם.

סיפור

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, מ"ז)

© כשהיה אדמו"ר זצ"ל סמוך עוד על שולחן חותנו רבי אפרים ז"ל בכפר הוסיאטין, והגיע לחותנו יום **היארציט** של אביו; ונסע לאלכסנדריה וקרא הסמוך לשם, ולקח אתו את אדמו"ר זצ"ל.

© וכשבאו לבית המדרש, ובני הנעורים דשם, כאשר ראו את אדמו"ר זצ"ל בפעם הראשון, אזי הוטב בעיניהם מאד לכנס עמו בדברים, אך לא ידעו מהיכן להתחיל. ואחר התפילה, נתן להם ה' אפרים ז"ל יין ישן כנהוג, ובקשו בני הנעורים מר' אפרים הני"ל שיצאו לחתנו - הוא אדמו"ר זצ"ל - שילמד פרק משניות. וכן עשה, והפך עצמו פניו אל כותל המזרח ולקח משניות, והניח על הסטענדער ולמד ויתמהמה בלמוד עד בוש.

תפילה

© והבני הנעורים המתינו עד שיסיים למודו, למען ישנתו היי"ש ועל ידי זה ישנתו לחיים גם לאדמו"ר זצ"ל, וממילא יהיה להם שייכות לכנס עמו בדברים; וכשראו שהוא מתמהמה הרבה בלמודו, בקשו את הרב ר' אפרים שיאמר לו שיסיים הלמוד. ונטה אדמו"ר את ידו על פני חותנו, ויתעלף. והתחילו להקיצו. וכשהקיץ, שאלו אותו מה היה לו? והשיב להם, כשנטה אדמו"ר זצ"ל את ידו על פניו, ראה את המנוח שהיה לו יארציט אחריו עומד לנגדו, ואמר לו: **לחתן כזה אומרים שילמד משניות!** ונתפחד ויתעלף.

© המה ראו כן, תמהו מאד ומן אז והלאה נתפרסם שם אדמו"ר זצ"ל, שהוא מצדיק הדור, והתחילו לנסוע אליו כמה אנשים ונתקברו על ידו לעבודת השם יתברך.

ארץ ישראל

(אוצר היראה - י')

✦ ארץ-ישראל הוא בחינת זכרון דקדושה, בחינת **והארץ אזכור**, כי זכרון הוא בחינת שם, כי זכר כל דבר הוא שמו, כי על-ידי השם יכולין להזכיר את הדבר הוודיע לחברו וכן נחלק זכרו בלב חברו, כי השם של כל דבר כולל כל מהות הדבר בצלמו ותמונתו כמו שהוא, כגון שמזכירין: ראובן בן יעקב מעיר פלוני בזה כלול כל תמונתו וכל ענייניו ומהותו, כי השם הוא זכר של כל נברא, כי אי אפשר להזכירו אלא בשמו.

✦ וכן אצל ה' יתברך כביכול, שמו יתברך הוא זכור, כי אף-על-פי דלית מחשבה תפיסא בה כלל, מכל מקום צימצם את עצמו כביכול ברחמי ונתן לנו רשות לקרותו באלו השמות הקדושים; ואז כשאנו מזכירין את שמו, אנו מכוונין עליו בעצמו יתברך, כמו שכתוב: **לבד בך נזכיר שמך**. ועיקר זכרון שמו יתברך הוא בבית-המקדש, ששם ניתן רשות להזכיר את שם המפורש, כמו שכתוב: **בכל המקום אשר אזכיר את שמי**, ומשם נמשכת הקדושה לכל גבולי ארץ-ישראל, ועל-כן בחינת שם ה' שהוא בחינת זכרון דקדושה הוא בארץ-ישראל.

✦ ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל: **הדר בארץ-ישראל דומה כמי שיש לו אלוה**, כי עיקר התגלות אלקותו - שהוא על-ידי שמו יתברך - הוא בארץ-ישראל, ושמו יתברך משותף בשמנו; ועל-כן על-ידי שזוכין לקדושת ארץ-ישראל - ששם נגדל שמו יתברך כביכול - על ידי זה נגדל גם שם האדם גם-כן, שזה בחינת **ואגדלה שמך**, הנאמר לאברהם כשנצטווה ללכת לארץ-ישראל (הלכות דברים הנהגים בסעודה ד', אות ו').

עצות

(עצות המבוארות - שמחה, כ"ד)

✦ על-ידי שמחה, נותנין חיזוק המלאכים המקבלין את שפע המאכלים, ומכניעין את השדים שלא יינקו מהשפע ביותר מהראוי להם, ועל-ידי זה נצולין מטומאת המקרה חס-ושלום, שבא לפעמים על-ידי המאכלים כשאין חיזוק בהמלאכים. כי עיקר חיזוק המלאכים הוא על-ידי שמחה.

(לקוטי תפילות ב' - קט"ז)

● ובכן, תזכנו ברחמיך הרבים, ותעזרנו ותושיענו שיהיו כל המאכלים ומשקאות שלנו מאכלים מבוררים צחים וזכים בלי שום סיג ופסולת כלל, ולא יתערב באכילתנו שום תערובות מאחזות השדים כלל. ותתן לנו כח ועוז ותעצומות לחזק את המלאך, ותעזור לנו שנוכח להיות בשמחה תמיד, ונתגבר ונתאמץ בכל עוז וכח וגבורה להיות אך שמח תמיד.

● ותהיה אכילתנו בשמחה גדולה ובקדושה ובטהרה גדולה, ויקוים בנו מקרא שכתוב: **לך אכול בשמחה את לחמך ושתה בלב-טוב יינך כי כבר רצה האלקים את מעשיך**. עד שנוכח על-ידי השמחה והחדוה לחזק את המלאך, ויתחזק המלאכים הקדושים בכח גדול, על-ידי תוקף שמחתנו, וימשיכו לנו שפע טובה ופרנסה טובה, מאכל ומשקה מבוררים בלי שום אחיזת סטרא אחרא כלל, ולא יתנו להסטרא אחרא והשדים לינוק מהשפע הנמשכת לנו כלל, ולא תתעכב השפע אצלם כלל רק דרך מעבר לבד, ולא יינקו מהשפע רק כדי חיותם בצמצום גדול.

● ותמשיך ברחמיך כל השפע לעמך ישראל הקדוש, ולא ישלטו בה ידי זרים. ונוכח להיות בשמחה תמיד, ובשמחתנו לא יתערב זר. ותעזרנו בכל עת להתחזק תמיד בשמחה וחדוה גדולה, עד שנוכח על-ידי השמחה להנצל מטומאת קרי, חס ושלום.

חיי מוהר"ן

(תרי"א)

✦ התקרבות הרב יודיל הני"ל אצל רבינו זכרוננו לברכה.

הרב יודיל הני"ל היה חתן הרב ליבלי מטראסטינץ. הרב לייב הני"ל נסתלק על הים בנסיעת ארץ ישראל, ואמר אם היה בכאן חתני הרב יודיל, אזי לא היה מניח אותי להסתלק כאן. שמעתי בשעה שנסע הרב לייב הני"ל על הים, הושיטה חיה אחת את ראשה מהמים והלכה כנגד הספינה. ונפלה אימה וחרדה גדולה על האנשים מהספינה, שלא תהפך את הספינה. ולבש הרב לייב הני"ל את הטלית ותפילין והלך לנגדה, ונכנסה להים. לאחר הסתלקותו הניחו אותו על דף על המים וצפה הדף אל הנמל. ועמד עליו עמודא דנורא, ויצאו כל אנשי העיר וקיבלו אותו.

✦ ובאותה העיר מכמה שנים מקודם היה חכם, ועשה צוואה שלא יניחו אצלו שום בר-נש, וכשיבוא חכם מארץ-פולניה ויעמוד עליו עמודא דנורא, אזי יניחו אותו אצלו. והרב יודיל הני"ל חתנו היה למדן גדול, גם בעל מקובל וזקן בשעה שנתקרב אל רבינו זכרוננו לברכה. ורבינו זכרוננו לברכה היה אז רך בשנים, והיה באותה העת במעודעודיקע, והוא היה דר בעיר דאשיב, בערך שלושים פרסאות ממעודעודיקע, ואמר: **איך יכולין לישב מרחק כזה מרבי כזה!** ועיקר דירתו משם סמוך למעודעודיקע.

מכתב

(מספר אבי הנחל - מ"ד)

✦ ב"ה, י"ב שבט, תשכ"ג.

עצמי ובשרי מר ... הקשור בקשרים חזקים בהאילו הנפלא הקדוש ונורא מאוד, שהוא הצדיק האמת העומד לנו למחסה ולמגן לדור דור. ומחיה ומחזק את נפשינו בכל מיני ריחין ובוסמין של נוראות תורתו, אפילו בתכלית החושך וההתרחקות, אשריך שזכית לידע מבעל הנפלאות, שכל דבריו נפלאות פלאי פלאות עד אין חקר, להכניע ולבטל האמונות הכוזביות והמינות והכפירות. ולהמשיך ולקרב כל העולם לה' יתברך. בעל הרחמים ימשיך עליך רפואה וחיים ארוכים חיים נצחיים.

✦ אהובי אחי, אשר אהבת אמת אהבתך, ואתה עומד בלבי ובמוחי תמיד, בפרט בעת שאני זוכה לשר את לבי ולשפוך שיחי לפני ה' יתברך. וידעתי כי גם אהבתך שלמה עמי. ולבך חזק באמונה בנקודת מובחר האמת. ואתה משתוקק ובוער לשמוע הדבורים הטובים מסוד גבורות נוראותיו של הצדיק האמת, שהוא עיקר יסוד יהדותנו, והוא כל נחמתנו ותקוותנו הנצחי לדורות עולם. ומרוב אהבתך אשר בלבי, אני מדבר עמך לטובתך.

✦ אחי אחי נפשי ולבבי, מתי תקום ותחדש ימך להתגבר על כל המכשולים, להתקרב להצדיק ביתר שאת ויתר עוז. שים לבך ויישב דעתך היטב היטב, וחוס וחומול עליך, וזרז עצמך לרוץ על ידך ורגליך, להתאחז בכנפי הצדיק, למען תהיה תקווה לאחריתך והיתה לשלל נפשך. הלא בידך ספר התפילות והשיחות וסיפורי מעשיות הנוראות וכו' וכל ספריו הקדושים המלאים עצות ודרכים ונתיבות לכל אדם בכל מיני ירידות שבעולם, אחוז בהם.

המעתיק.

קדושה

(אוצר היראה - קדושה וקידוש ה', א')

✦ עיקר הקדושה היא קדושת הברית, וזה זוכין על-ידי קדושת הלשון והדיבור שמקדשין אותו בדבורים קדושים, ושומרין עצמן מכל מיני פגם הדיבור, עד שזוכין שיהיה דבורו ולשונו בבחינת שלמות לשון הקודש, ועל-ידי זה זוכין לקדושת הברית (ליקוטי מוהר"ן, י"ט).

128 פנים